

Ellen Dikker

De Kleine Messi

Hoe voetbal ons gezin overnam

Ambo|Anthos
Amsterdam

‘We hebben een brief gekregen!’ riep ik keihard.
‘Van wie?’ vroeg mijn vriend een beetje geschrokken.
‘Van Ajax!’ schreeuwde ik in de telefoon.
‘Wat staat erin?’ vroeg hij nieuwsgierig.
‘Weet ik niet!’ bulderde ik.
‘Maak hem dan open!’ Mijn vriend begon nu ook te schreeuwen.
‘Moet ik niet wachten op ons kind?’
‘Nee! Nu! Openmaken!’

Missie

Het is woensdagmiddag. Ik loop met mijn zoontje langs het voetbalveldje in de straat. Zijn vriendjes doen een partijtje. Er is net gescoord en ze lopen luid joelend een ererondje. Dan zien ze mijn zoontje. ‘Hij hoort bij ons!’ ‘Nee, de Kleine Messi hoort bij ons!’ Maar als ze de Ajax-voetbaltas aan zijn schouder zien weten ze genoeg. ‘Hij moet trainen, dat weet je toch!’ roept een te dik jongetje nog ten overvloede. Hij rent alweer naar de bal, zijn snoepzak bungelend aan zijn hand. Mijn zoontje loopt onverstoort door en stapt in de auto. Dat hij niet met z’n vriendjes kan meedoen lijkt hem niet te deren. Want mijn tienjarige heeft een missie.

Vijf keer per week gooit die kleine zijn loodzware voetbaltas achter in de auto en zetten we koers naar De Toekomst, het trainingscomplex van Ajax. En als Ajax thuis speelt in de ArenA knallen we er nog een zesde keer achteraan. Hij zit nu in de Onder 11 (O11) van de jeugdopleiding. Dat betekent vier keer trainen en één wedstrijd. Week in, week uit. Direct uit school de auto in, zakje boterhammen voor onderweg en met gierende banden op weg richting

Amsterdam-Zuidoost. Geen tijd voor vriendjes van school, feestjes worden beleefd afgezegd en bankhangen is er helemaal niet bij. Het is een dagelijkse race tegen de klok, want wie te laat komt mag niet meetrainen. Als we om 15.59 uur de parkeerplaats van het terrein op scheuren kijken we elkaar opgelucht aan. Net op tijd. Het is weer gelukt.

Dit moordende schema beheerst al meer dan een jaar ons leven. Toen die kleine na een lange selectieprocedure werd aangenomen keken vrienden ons vol onbegrip aan. Dit wil je toch niet voor je kind? Zijn hele jeugd aan gort. Er waren erbij die dachten dat we hem pushten. Anderen meenden dat we zijn oude buurtclub te min vonden. Eén vriend zonk in elkaar toen we hem het nieuws vertelden. Onze jongens kennen elkaar van de crèche en waren hartsvrienden. Hij zuchtte diep: 'Nou, leuk jullie gekend te hebben.' Maar wat iedereen ook zegt of denkt, er is geen houden aan. Want die jongen van mij, die heeft een missie.

Trainen in de striemende regen, hij zeurt nooit. Vrijdag op tijd naar bed voor de wedstrijd van zaterdag, geen kik. Waterdrinken in plaats van frisdrank, hij doet het. Waar het vandaan komt weet ik niet, maar hij neemt zijn missie bloedserieus. Toen hij een jaar geleden was aangenomen en vlak voor de grote vakantie al een paar weken mee mocht trainen, werd hij ziek. Zo ziek dat ik hem moest afmelden. Hij was in alle staten. Hij moest en zou, wilde het begin niet missen. Om hem te troosten vertelde ik dat mij ooit hetzelfde was overkomen. Ik was toegelaten tot de Theaterschool en moest de eerste week verstek laten gaan door een keelontsteking. Hij keek me met grote ogen aan en zei: 'Ja mam, maar dat was je hobby. Dit is mijn werk!' Toen hij dat zei

was hij acht jaar. Ik realiseerde me dat er met die missie van mijn Kleine Messi niet te spotten valt. Hij wordt profvoetballer. Hoe dan ook.

Kunst

‘Hoe ging de training? Hebben jullie één tegen één gespeeld? En een partijtje? Mannetjes gepasseerd? Nog een Zidaantje gedaan? Wow, gescoord met een stiftje?!’

Deze kreten komen dus gewoon uit mijn mond. Ik kraam voetbaljargon uit alsof het de normaalste zaak van de wereld is. Maar dat is het niet. Sterker nog, als je mij tien jaar geleden had gezegd dat ik ooit drie, vier keer per week langs een voetbalveld zou staan blauwbekken en daar nog lol aan zou beleven ook, had ik je verbijsterd aangekeken. Ik zou je keihard hebben uitgelachen en je voor gek verklaard hebben. Maar het kan raar lopen in het leven. Je krijgt een kind en met dat kind zeilt er een nieuwe wereld je leven binnen. Mijn kind had een voetbal in z'n knuistjes toen ik hem baarde. Daar kies je niet voor, dat overkomt je. In mijn buik schopte hij al als een idioot en dat is hij blijven doen.

Ik had heel lang niks met voetbal. Ja, een broer die altijd *Studio Sport* keek en van tevoren de uitslagen niet wilde horen. Met een vader die zich altijd versprak leverde dat thuis de nodige spanningen op. En met mijn eerste vriendje ben

ik een paar keer naar De Meer geweest, het oude stadion van Ajax. Omdat hij fan was. En ik Sonny Silooy best knap vond. En natuurlijk keek ik naar de EK's en WK's, maar dat deed iedereen.

Dus toen ik een kind kreeg introduceerde ik hem in mijn wereld. De wereld van de kunst. Ik sleepte hem mee naar jeugdvoorstellingen, las hem fantasievolle prentenboeken voor, duwde hem kleurpotloden in z'n hand en muziekinstrumentjes in z'n mond. Maar hij wilde niks in zijn hand of in zijn mond, hij wilde iets aan zijn voet. Vanaf het moment dat hij kan lopen kleeft er een bal aan z'n voet. Zijn lievelingsboek is het grote WK-boek, en de dvd met de 500 Mooi-ste Goals Aller Tijden heeft hij grijsgedraaid. Dus het was buigen of barsten. Meebewegen of hem kwijtraken. Ik ben gebogen. Want ik hou van mijn kind en ben nieuwsgierig naar de dingen die hem bezighouden.

Dus ik ging mee naar dat veld en wist niet wat ik zag. Die kleine mannetjes die over de grasmat dansen en je keer op keer verbazen met hun technische hoogstandjes. Ik ben er langzaam in gegroeid. Leerde wat een kapbeweging is, begon een dubbele schaar te herkennen, ging genieten van een mooie aanname of een knappe steekpass. Hoe meer ik keek, hoe leuker ik het ging vinden.

Het is dus allang geen straf meer om naar trainingen of wedstrijden te moeten. Eerlijk gezegd beweeg ik inmiddels hemel en aarde om mee te kunnen. Als ik vrijdagnacht om 2.00 uur thuiskom van een voorstelling in Heerlen, sta ik met liefde om 7.00 uur op om hem naar De Toekomst te brengen voor een wedstrijd. Ik kan me er zelfs de hele week op verheugen. Dus komende zaterdag sta ik er weer. Slaap-

gebrek of pokkeweer, niets houdt me tegen. Want ik heb
het eindelijk door. Voetbal is ook kunst.

Busreis

Het is wel voor het echte hoor. Bij Ajax. Natuurlijk weet je dat het een groot instituut is. Een beursgenoteerd bedrijf nota bene. Met een staf en een scoutingapparaat en een heleboel trainers. Maar toch weet je niet wat je ziet als je daar net rondloopt. Zoveel professionals. Allemaal van top tot teen in Ajax-kleding gestoken. Teamtrainers, techniektrainers, individuele trainers, keepertrainers, performance coaches, mentoren, video-analisten, coördinatoren, voedingsdeskundigen, bewegingsdeskundigen fysiotherapeuten en ga zo maar door. Een heel leger is op de been gebracht om die voetballertjes optimaal te begeleiden.

Dat was eerst wel anders. Vóór Ajax speelde mijn zoon-tje bij een amateurvereniging. Zijn team had een trainer. En een teamleider. Dat was het. En die teamleider was nog een vader ook. Als we 'uit' speelden werden vier ouders met auto's opgetrommeld om de jongens naar een club in of om Amsterdam te brengen. Eén ouder nam een Tupperware-bakje met sinaasappelpartjes mee voor in de rust. Nu gaan de jongens met een touringcar. Naar andere prof-

clubs door het hele land. Aan boord gaan gigantische koelboxen met verantwoorde lunchpakketten. Hij houdt voldoende over om de rest van de week zijn broodtrommel mee te vullen.

Zijn allereerste uitwedstrijd bij Ajax was tegen PSV. Onfatsoenlijk vroeg moesten de jongens verzamelen op De Toekomst. Twintig uitzinnige jochies die bus in. Alle ouders druk zwaaiend langs de stoep. Het leek wel een schoolreisje. Met dit verschil dat al die ouders direct in hun eigen auto stapten om achter de bus aan te kachelen. Op naar De Herdgang. Toen wij daar aankwamen waren de jongens de kleedkamer al in. En vanuit die kleedkamer gingen ze direct het veld op. Om op te warmen. En in te schieten. Dat was even gek. Geen rommelmomentje tussendoor. Geen babbelte of aai over z'n bol. Geen tijd om veters te strikken of een shirt te fatsoeneren.

Na de wedstrijd werd het nog gekker. Wij zaten in de kantine. Nu kwam het gezelligste deel van de zaterdagochtend. Met de ouders, kinderen en trainers wat nahangen. De wedstrijd bespreken, beetje theeleuten en de jongens ondertussen lekker ravotten. De traditionele tosti met ketchup stond al voor hem klaar. Want of er nu gewonnen of verloren was, honger had hij sowieso. Daar zaten we te wachten. En te wachten. De tosti werd koud, de kaas weer hard. Waar bleven die jongens nou? We gingen op onderzoek uit. Geen speler te zien. En waren er nu ook al ouders vertrokken? Onze blik dwaalde richting parkeerplaats. Daar zagen we de spelersbus nog net de hoek om tuffen. Beduusd keken we elkaar aan. De jongens waren alweer op weg naar Amsterdam. Helemaal naar Eindhoven gereden

en geen woord met hem gewisseld. Dit was andere koek.
Dit was voor het echie.

Meeliften

Ik zit met een groep van twintig ouders op een verwarmd terras aan de wijn op een doordeweekse avond. Het schooljaar is net begonnen en een enthousiaste klassenouder van groep 7/8 heeft een borrel georganiseerd. Ik praat met een vader links en een moeder rechts van me. De vader, een vriendelijke ingenieur in een keurig gestreken hemd, vertelt dat zijn dochter zo goed hockeyt. De moeder met oranje geverfd haar zegt dat haar zoontje even in-between-sports zit. Ze lacht hard.

‘En die van jou? Doet hij iets?’ vraagt het keurige hemd me.

‘Ja. Hij voetbalt,’ zeg ik vriendelijk lachend.

Ik voel me ongemakkelijk. Wel of niet vertellen? Als ik meteen over Ajax begin blaas ik direct zo hoog van de toren. Ik schaar me niet graag in het kamp van ouders die meteen losgaan over de waanzinnige prestaties van hun kinderen. Doodvermoeiend. En hoogst irritant. De een speelt schitterend piano, een ander judoot op hoog niveau en als je kind níét hoogbegaafd is, is het een buitenbeen-

tje. Een gemiddeld kind dat nergens in uitblinkt lijkt een straf. Meestal is daar een reden voor en meestal heeft die reden een afkorting: ADHD, ADD, PDD-NOS. Beter een bijzonder kind met een psychische stoornis dan een gewoon kind met niks.

Maar ondertussen. Ondertussen ben ik ook retetrots op mijn uitblinker. Want het is wel Ajax hè? De club waar ieder jaar 1500 kinderen afkomen op de talentendagen. Waar tientallen scouts alle voetbalvelden van Den Helder tot Den Haag en van Castricum tot Lelystad afschuimen op zoek naar talent. En waar jaarlijks toch maar een handvol jongetjes wordt aangenomen. En daar zit mijn jongen tussen. Mijn jongen, die ik gebaard heb. Die uit mij voortkomt. Waarmee zijn talent ook iets over mij zegt. Nou ja, eigenlijk niet natuurlijk. Maar zo voelt het. Het straalt toch af. Ik, falende veertiger, lift mee op zijn succes. Een beetje gênant, dat wel. Maar ik ben de enige niet.

Want de moeder met het oranje geverfde haar groeit er ook van. Terwijl ik nog gevangenzit tussen bescheidenheid en trots gilt zij met haar harde stemgeluid: 'Weet je het dan nog niet? Hij speelt bij Ajax!' Het A-woord is gevallen. De bom is gedropt. Nu afwachten hoe de ingenieur reageert. Want niet iedereen is even enthousiast.

'Volgens mij voetballen alle jongetjes in Amsterdam bij Ajax,' beet een Brabantse kennis me een keer toe. En een collega merkte op dat hij dan zeker in de E5 zit. Want 'ze zijn doodsbang dat ze iets missen. Dus ze nemen gewoon heel veel jongetjes aan en dan gaan ze kiezen.' Het is de kunst om dan vriendelijk te blijven lachen.

Maar het keurige hemd is alleen wat van zijn stuk ge-

bracht en stamelt: ‘Bij Ajax?! Zo. Goh. Heeft hij zich daarvoor aangemeld of zo?’

‘Nou... nee, aanmelden kan niet,’ zeg ik onhandig.

‘Nee natuurlijk niet, hij is gescout!’ gilt de oranje moeder weer. En terwijl ze een bitterbal in haar mond stopt voegt ze eraan toe: ‘Nou mag hij nooit meer patat. En hij kan iedere week worden weggestuurd. Iedere week hè. Zó heftig.’

Ik ben geneigd weer vriendelijk te lachen, maar moet nu echt ingrijpen. ‘Nou, niet iedere week hoor, één keer per jaar,’ zeg ik en ik neem een flinke slok wijn.

Talent

Ik kijk naar een documentaire op televisie over een vijftienjarige jongen die op het conservatorium zit. In een speciaal klasje voor kinderen met een uitzonderlijk muzikaal talent. De jongen drumt. We zien een filmpje uit zijn kindertijd. Een peuter van een jaar of drie zit op een krukje achter een heleboel omgekeerde emmers, pannen en plastic bakken. In z'n handjes twee lepels. Vol vuur roffelt het jochie met de lepels op het keukengerei om hem heen.

Het filmpje doet me denken aan mijn eigen zoontje. Van jongs af aan is duidelijk dat we een sportieveling op de wereld hebben gezet. Zodra z'n gestel het toelaat is hij aan het rennen, springen, duiken, slingeren en klimmen. Hij fietst en zwemt voordat hij uit de luiers is. Daarnaast beschikt hij over een tomeloze energie. Een gepensioneerde onderwijzeres die mijn zoontje aan de gang ziet op een verjaardagsfeestje beticht hem direct van ADHD. Terwijl ik hem juist zo rustig vond spelen.

Die energie moet eruit. Als een jonge pup moet hij worden uitgelaten. Minstens een uurtje per dag naar een speel-

tuintje in de buurt. Binnen wordt er veel gestoeid. Vooral met zijn vader. Mijn vriend. Hij gooit en smijt met die jongen alsof het een pop is. Mijn zoontje vindt het prachtig.

Maar mijn vriend heeft nog een andere grote liefde: voetbal. In de wintermaanden, als de dagen korten en het weer te slecht is om naar buiten te gaan, pakt hij een bal en vertrekt met mijn zoontje naar het trappenhuis van het appartementencomplex. Daar, in de gemeenschappelijke gang, is ruimte om te voetballen. Al denken de medebewoners daar soms anders over.

De voordeur is het ene doel, de trap het andere. Op die negen vierkante meter wordt een pittige één-tegen-éénstrijd tussen vader en zoon geleverd. De medebewoners moeten de deur behoedzaam openen, er kan zomaar een bal naar buiten vliegen. Maar het gelach en gejoel van hun voetballende buurtjes stemt ze inschikkelijk. Het plezier spat eraf.

Dat hij is geboren met een bal in z'n knuistjes is een tikkie overdreven. Maar mijn zoontje is jong, heel jong wanneer hij zijn passie ontdekt. Net als het drummertje is hij nog een peuter als hij bezeten raakt van de bal. Nu zijn er heel veel kinderen die hun passie laten varen als ze ouder worden en genoeg uitblinkers die hun talent pas op latere leeftijd ontdekken. Bovendien biedt succes uit het verleden geen garantie voor de toekomst. Maar ondanks al deze kanttekeningen, heb je van die mensen die vanaf hun vroegste jeugd gegrepen zijn door een talent dat ze nooit meer loslaat.

De vraag is of dat talent sowieso boven water zou zijn gekomen. Zit het in het kind zelf en kun je er niet omheen? Of

wordt het door de omgeving aangereikt? Mijn zoontje kreeg de bal van zijn vader in de voeten gespeeld. En de vierjarige Mozart had het geluk dat er een piano in huis stond. Maar de ouders van het drummertje hebben niks met muziek. En toch is hun kind op het conservatorium terechtgekomen. Dat hadden ze vast niet verwacht. Maar dat geldt ook voor mij. Ajax, wie had dat ooit kunnen denken?

Dampoe

Het was wel een cultuurshock. Laat ik het zo zeggen: zijn horizon is flink verbreed. Maar hoe kan het ook anders? Het kind leefde in een bubbel. Keurige buurt midden in de stad. Zachtmoedige school. Een enclave van hoogopgeleiden en creatieven. Bakfietsenvolk. Kindertjes op muziekles, zwemles, sportclubje en in de plusklas. Een gladgestreken milieu waar ruzies ‘verschil van mening’ heten. En die worden uiteraard niet uitgevochten maar uitgepraat. Zo’n buurt waar ouders K.U.T. en kinderen chips in plaats van shit zeggen.

En toen ging hij naar Ajax. En daar gaat het er heel anders aan toe. ‘Eey kill, sneller passen ja, anders ga ik je slopen!’ Slik. ‘Kill man, wie heeft die dampoe gelaten? Ik ga je kauwe, blaze, pompe.’ Slik. In de kleedkamer heerst het recht van de sterkste. Die hebben het voor het zeggen. Maar wat ze precies zeggen, dat is wel even wennen.

De eerste paar weken bij Ajax is mijn zoontje stil op de terugweg in de auto. Ik probeer te vissen hoe het gaat. Hoe hij het vindt. Of hij het naar z’n zin heeft. Hij laat weinig los. Maar in de vierde week gebeurt het. Zoals altijd vraag ik

hoe de training is geweest. En ineens veert hij enthousiast op: 'Goed! Ik heb iets gezegd in de kleedkamer vandaag!' Ik kijk hem verbijsterd aan. Dus hij heeft vier weken lang geen woord gezegd. Vier weken gezwegen. Om zich heen gekeken. Geluisterd. Geabsorbeerd. Ik heb met hem te doen. Waar is hij in terechtgekomen? Kan hij zich in deze omgeving wel handhaven? Maar ik kan gerust zijn. Hij was gewoon een nieuwe taal aan het leren. En hij pakt het snel op. Algauw krijg ik een spoedcursus.

Hij is geen Mocro maar een tata.

Aan z'n voeten zitten patta's.

Zijn tanden heten tiffies.

En een meisje is een chickie.

Yo bro, die gast van mij heeft swag! Als hij zo begint te praten heb ik direct Ali B in da house. Maar zoals hij de taal van zijn teamgenootjes overneemt, zo kopiëren die hun grote broers. En voor ik het weet heeft hij het over boobies, poenies en een stibba. Als ik vraag wat een stibba is kijkt hij me zonder knippen aan. 'Een stibba? O, dat is een stijve piemel.' En dan vraagt hij of ik z'n veters wil strikken. Normaal vind ik dat hij dat zelf moet doen, hij is immers al tien. Maar deze keer haal ik opgelucht adem. Achter die stoere taal zit nog altijd mijn kleine jongen.

Misschien wordt hij iets sneller volwassen in zijn nieuwe omgeving. Maar deze bubbel, die van de kleedkamer, is wel een eerlijker afspiegeling van de samenleving. Samen zijn deze twintig jongetjes de hele maatschappij in het klein: van Heemstedse kakkers tot dorpse Volendamers en van

stille Mocro's tot streetwise Suri's. Best mooi als je daar al zo jong kennis mee maakt.

En ik doe er ook mijn voordeel mee. Want als wij weer eens een 'verschil van mening' hebben over hoelang hij op de PlayStation zit, kan ik nu fors ingrijpen. 'Kill, wat loop jij nou te bledderen? Tantoe snel tiffies poetsen, jongen, anders gaat deze chick je slopen!'